

ປະສິດທິພາບຂອງການໃຫ້ນໍ້າແກ່ພືດ.

ຜົນໄດ້ຮັບສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າຊາວກະສິກອນ ກໍ່ ທີ່ໃຫ້ນໍ້າພືດແບບຊິດຜ່ອຍ ແລະ ຍອດ ແມ່ນຈະມີການສູນເສຍຊົນລະປະທານພໍສົມຄວນຍ້ອນນໍ້າໄຫຼອອກ. ນອກຈາກນີ້, ການປູກເຂົ້າກໍ່ມີການສູນເສຍນໍ້າຫຼາຍເຊັ່ນດຽວກັນ ຍ້ອນນໍ້າຊຶມລົງດິນ. ຊາວກະສິກອນ ຄ ທີ່ໃຫ້ນໍ້າພືດແບບລະບົບຮອງ ຊົນລະປະທານແມ່ນບໍ່ໄດ້ໃຊ້ນໍ້າຊົນລະປະທານຫຼາຍ ເພາະບາງເທື່ອລາວກໍ່ ໃຊ້ນໍ້າຈາກຄອງຊົນລະປະທານນໍ້າເທິງໜ້າດິນທີ່ໄກໆ. ສະຫຼຸບແລ້ວ ການຫຼຸດຜ່ອນການສູນເສຍຊົນລະປະທານຈາກການນໍາໃຊ້ນໍ້າສວນເກີນນັ້ນ ຈະຫຼຸດຜ່ອນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຊົນລະປະທານ. ນໍ້າທີ່ໃຊ້ອາດຈະຫຼຸດລົງເຖິງ 50% ໃນອານາຄົດ ຖ້າຫາກໃຫ້ນໍ້າຕາມຄວາມຕ້ອງການຊົນລະປະທານເທົ່ານັ້ນ.

	ຊາວກະສິກອນ ກ	ຊາວກະສິກອນ ຂ	ຊາວກະສິກອນ ຄ
ສວນເກີນຂອງນໍ້າທີ່ໃຊ້(ແມັດກ້ອນ ຫຼື m3)	1381	5767	6.4
ຈໍານວນເງິນທີ່ຈ່າຍສໍາລັບນໍ້າສວນເກີນ(ກີບ)	50 ໂດລາ/ 410,000 ກີບ	210 ໂດລາ/ 1,710,000 ກີບ	0.2 ໂດລາ / 1,900 ກີບ

ບົດສະຫຼຸບຜົນຂອງການສຶກສາປີທໍາອິດ

ການສຶກສານີ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນ ໂອກາດທີ່ມີຫຼາຍໃນການນໍາໃຊ້ນໍ້າໃຕ້ດິນເພື່ອການຊົນລະປະທານໃນລະດູແລ້ງຢູ່ບ້ານແອກຊ້າງ. ລາຍຮັບທີ່ສ້າງໃນຕົວຈິງ ແມ່ນຫຼາຍກວ່າ 6 ລ້ານກີບ ຕໍ່ສວນປູກສອງໄລ່ໃນກໍລະນີທີ່ດີສຸດ. ຜົນໄດ້ຮັບດັ່ງກ່າວແມ່ນສາມາດບັບປຸງໄດ້ຈາກການຄັດເລືອກຊະນິດພັນປູກທີ່ໃຫ້ຜົນກໍາໄລສູງສຸດ, ຕ້ອງການຝຸ່ນໜ້ອຍ ແລະ ພ້ອມທັງມີການບັບປຸງວິທີກະສິກໍາ ເປັນຕົ້ນແມ່ນການເສຍຫຍ້າ. ເຊັ່ນດຽວກັນການຫຼຸດຜ່ອນການນໍາໃຊ້ນໍ້າຊົນລະປະທານໂດຍການນໍາໃຊ້ທົວຊິດ ແລະ ຫົວຍອດ ແມ່ນຈະຮັບປະກັນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຊົນລະປະທານຕໍ່າ ແລະ ໃຫ້ຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດແກ່ຊາວກະສິກອນ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ຜົນການສຶກສາປີທໍາອິດສະແດງໃຫ້ເຫັນຄວາມສາມາດຈໍາກັດຂອງລະບົບໃນການປູກເຂົ້າລະດູແລ້ງ. ການປູກເຂົ້າແມ່ນຕ້ອງການນໍ້າຈໍານວນຫຼວງຫຼາຍ ເນື່ອງຈາກຄວາມຕ້ອງການນໍ້າຂອງພືດ ແລະ ການສູນເສຍນໍ້າທີ່ຊຶມອອກໃນລະດູແລ້ງ. ສະນັ້ນ, ລະບົບຊົນລະປະທານນໍ້າໃຕ້ດິນອາດຈະບໍ່ສາມາດສະໜອງນໍ້າຢ່າງພຽງພໍໄດ້. ໂດຍລວມແລ້ວ ການບໍາລຸງຮັກສາ ແມ່ນຈະບໍ່ມີຫຼາຍໃນປີທໍາອິດແຕ່ກຸ່ມຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນໃນປີຕໍ່ໆມາ.

ກິດຈະກໍາໃນອະນາຄົດ

ຍ້ອນຜົນໄດ້ຮັບໃນປີທໍາອິດແມ່ນບວກ ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງມີການຍອມຮັບ ແລະ ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງຊາວກະສິກອນໃນການປູກພືດເສດຖະກິດໃນລະດູແລ້ງເພີ່ມຂຶ້ນ. ຜົນກໍາໄລທີ່ຈະໄດ້ຈາກການນໍາໃຊ້ລະບົບແມ່ນສາມາດບັບປຸງໄດ້ໂດຍການຫຼຸດຜ່ອນການນໍາໃຊ້ນໍ້າ ແລະ ເພີ່ມທະວີຜະລິດຕະພາບການປູກຝັງໂດຍການບັບປຸງວິທີກະສິກໍາໃຫ້ດີຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ.

ສວນທົດລອງຊົນລະປະທານນໍ້າໃຕ້ດິນ ຢູ່ບ້ານແອກຊ້າງ, ເມືອງໂພນໂຮງ

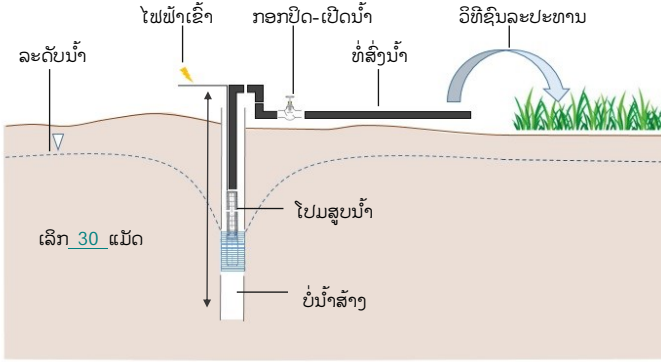
ຜົນໄດ້ຮັບຈາກສວນປູກໄລຍະທໍາອິດ:
28-12-2015 ຫາ 01-05-2016

ທ່ານສາມາດຂໍຂໍ້ມູນເພີ່ມຕື່ມໄດ້ທີ່:
ອົງການຄຸ້ມຄອງນໍ້າສາກົນ
ໂທ: +856-21 771520/771438
ອີເມວ: iwmi-southeastasia@cgiar.org

ພາກສະເໜີ

ໃນປີ 2015, ທີມງານຂອງໂຄງການໄດ້ຊ່ວຍສ້າງລະບົບການຄຸ້ມຄອງ ຊົນລະປະທານຊຸມຊົນຢູ່ໃນບ້ານແອກຊ້າງ, ເມືອງໂພນໂຮງ, ແຂວງວຽງຈັນ ຂຶ້ນເປັນຄັ້ງທຳອິດ. ລະບົບການດຳເນີນງານຂອງຊົນລະປະທານ ແມ່ນຖືກຕິດຕັ້ງຢູ່ໃນບ້ານໃກ້ກັບໂຮງຮຽນ. ການດຳເນີນງານແມ່ນປະກອບ ດ້ວຍນໍ້າສ້າງສອງບໍ່ ທີ່ມີຄວາມເລິກ 30 ແມັດ ຊຶ່ງມີນໍ້າພື້ນຈາກດິນຊາຍ ແລະ ທີນ, ລະບົບນີ້ ແມ່ນຖືກອອກແບບເພື່ອສະໜອງຊົນລະປະທານໃນ ເມື່ອທີ່ 30 ໄລ່ ແຕ່ໃນປະຈຸບັນແມ່ນຖືກນໍາໃຊ້ຊົນລະປະທານພຽງແຕ່ 10 ໄລ່. ຈຸດປະສົງຂອງລະບົບຊົນລະປະທານນໍ້າໃຕ້ດິນນີ້ ແມ່ນເພື່ອເພີ່ມ ທະວີຜົນຜະລິດໃນລະດູແລ້ງ ໂດຍການຮັບປະກັນການເຂົ້າເຖິງນໍ້າ. ລະບົບດັ່ງກ່າວແມ່ນຖືກຄຸ້ມຄອງໂດຍກຸ່ມຜູ້ນໍາໃຊ້ນໍ້າໃຕ້ດິນ ຊຶ່ງມີໜ້າທີ່ ຮັບຜິດຊອບໃນດຳເນີນງານ ແລະ ບຳລຸງຮັກສາລະບົບຊົນລະປະທານນີ້.

ເຖິງວ່າບໍ່ທຳອິດ ໂຄງການໄດ້ສະໜັບສະໜູນຊາວກະສິກອນຈ່າຍຄ່າ ໄຟຟ້າ. ແຕ່ຜົນໄດ້ຮັບຂອງຊາວກະສິກອນທີ່ສະແດງໃບໂຄສະນານີ້ ແມ່ນ ບໍ່ໄດ້ລວມເອົາການຊ່ວຍເຫຼືອດັ່ງກ່າວ ມັນແມ່ນຜົນໄດ້ຮັບທີ່ແທ້ຈິງຂອງ ຊາວກະສິກອນພາຍຫຼັງການຈ່າຍຄ່ານໍ້າແລ້ວ.

ຈຸດປະສົງ

- ນໍາສະເໜີຜົນໄດ້ຮັບຈາກການປູກຝັງໃນລະດູແລ້ງຄັ້ງທຳອິດ ໂດຍນໍາໃຊ້ລະບົບຊົນລະປະທານນໍ້າໃຕ້ດິນ.
- ການເພີ່ມທະວີຜົນການກະສິກຳ ແລະ ການເງິນຂອງຊາວ ກະສິກອນໃນລະດູແລ້ງທີ່ຈະມາມີ.

ຜົນໄດ້ຮັບ

ໃນປີ 2016, ຊາວກະສິກອນ 3 ຄົນ (ກ,ຂ,ຄ) ໄດ້ດຳເນີນການປູກຝັງໃນ ພື້ນທີ່ 9 ໄລ່ ໃນລະດູແລ້ງ ຊ່ວງເດືອນມັງກອນ ຫາ ຕົ້ນເດືອນພຶດ ສະພາ.

ການປູກພືດຜັກ

ຕາຕະລາງຂ້າງລຸ່ມນີ້ ສະແດງໃຫ້ເຫັນພື້ນທີ່ທຳຂອງພືດຂອງຊາວ ກະສິກອນແຕ່ລະຄົນ ແລະ ພືດຜັກທີ່ພວກເຂົາຕັດສິນໃຈປູກ.

ຊາວກະສິກອນ ກ	ຊາວກະສິກອນ ຂ	ຊາວກະສິກອນ ຄ
2.3 ໄລ່	4.75 ໄລ່	1.3 ໄລ່
ໝາກໂມ	ເຂົ້າ	ສາລີ
ສະຫຼັດ		ໝາກອຶ
ຜັກຫອມບ້ອມ		ມັນດ້າງ
ໝາກອຶ		
ໝາກຖົ່ວຍາວ		

ການນໍາໃຊ້ນໍ້າຊົນລະປະທານ

ຕາຕະລາງຂ້າງລຸ່ມນີ້ ສະແດງໃຫ້ເຫັນ ການນໍາໃຊ້ນໍ້າຊົນລະປະທານ ຕໍ່ ຊາວ ກະສິກອນ ຕະຫຼອດໄລຍະການປູກຝັງ ແລະ ຄ່ານໍ້າທີ່ໄດ້ໂປ້ມຂຶ້ນມາໃຊ້. ຊາວ ກະສິກອນ ຂ ນໍາໃຊ້ນໍ້າຫຼາຍກວ່າ 7000 ແມັດກ້ອນ ເພື່ອປູກເຂົ້າ. ຊາວກະສິກອນ ກ ນໍາໃຊ້ນໍ້າໜ້ອຍກວ່າ 2340 ແມັດກ້ອນ. ຊາວກະສິກອນ ຄ ແມ່ນໃຊ້ນໍ້າໜ້ອຍຫຼາຍ ເພາະລາວນໍາໃຊ້ຮອງນໍ້າໄຫຼຊົນລະປະທານ ເທິງໜ້າດິນ.

	ຊາວກະສິກອນ ກ	ຊາວກະສິກອນ ຂ	ຊາວກະສິກອນ ຄ
ວິທີຊົນລະປະທານ	ຫົວຊິດ ແລະ ຫົວ ຍອດ	ນາເຂົ້າ	ຮອງນໍ້າໄຫຼ
ນໍ້າທີ່ຖືກນໍາໃຊ້ (ແມັດກ້ອນ ຫຼື m3)	2,340	7,020	128

ຜະລິດຕະພັນຂອງພືດ

ຜະລິດຕະພັນຂອງພືດແມ່ນອີງຕາມນໍ້າໜັກທີ່ໄດ້ເກັບກູ້ (ຄິດເປັນກິໂລ) ຕໍ່ ພື້ນທີ່ປູກ. ຜົນໄດ້ຮັບແມ່ນຖືກຈັດເປັນສອງລະດັບ ລາຍລະອຽດແມ່ນຈັດ ຕາມພືດຜັກດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ຜະລິດຕະພັນສູງ: ຜົນຜະລິດພືດຜັກໄດ້ສູງກວ່າ ຫຼື ທຽບເທົ່າກັບ ຜົນຜະລິດສະເລ່ຍຂອງແຂວງວຽງຈັນ.
- ຜະລິດຕະພັນຕໍ່າ: ຜົນຜະລິດຂອງພືດຜັກຕໍ່າກວ່າຜົນຜະລິດພືດ ຜັກສະເລ່ຍຂອງແຂວງວຽງຈັນ.

ສະແດງຜົນໄດ້ຮັບຕ່າງໆຂອງຜົນຜະລິດພືດຜັກມີຄືດັ່ງຕາຕະລາງລຸ່ມນີ້:

	ພືດ	ຜົນຜະລິດ (ກິໂລ/ໄລ່)	ເຫດຜົນ
ຜະລິດຕະ ພາບສູງ	ຜັກບົງ, ຜັກຫອມບ້ອມ, ຜັກທົມ, ຜັກສະຫຼັດ, ໝາກ ຖົ່ວຍາວ, ໝາກອຶ	5 – 10 T/ha 800-1600 ກິໂລ/ໄລ່	ໃສ່ບຸ້ນໜ້ອຍ ແລະມີນໍ້າພຽງພໍ
	ຜະລິດຕະ ພາບຕໍ່າ	ສາລີ ແລະ ມັນດ້າງ	1 – 4 T/ha 160-640 ກິໂລ/ໄລ່
ໝາກໂມ		4.4 T/ha 700 ກິໂລ/ໄລ່	ມີຫຍ້າຫຼາຍ ໂພດ
ເຂົ້າ		1 T/ha 160 ກິໂລ/ໄລ່	ບໍ່ມີນໍ້າພຽງພໍ

ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບກະສິກຳ

ກຳໄລຂອງຊາວກະສິກອນໃນທ້າຍລະດູແລ້ງ ສາມາດຄຳນວນໄດ້ຈາກລາຍ ຮັບທີ່ໄດ້ຈາກການຂາຍລົບໃຫ້ຄ່າຊົນລະປະທານ (ຕົວຢ່າງຄ່າໂປ້ມນໍ້າ) ແລະ ຄ່າກະສິກຳ.

ຕາຕະລາງຂ້າງລຸ່ມນີ້ ສະແດງຄວາມແຕກຕ່າງຂອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ, ລາຍຮັບ ຈາກການປູກຝັງ, ແລະ ຜົນກຳໄລທີ່ຊາວກະສິກອນໄດ້ຮັບ. ເຖິງວ່າຄ່າ ຊົນລະປະທານຈະໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກໂຄງການແຕ່ລະດູປູກຝັງທຳອິດ ກໍ່ຕາມ ແຕ່ຈະໄດ້ລວມເອົາເຂົ້າໃນການຄິດໄລ່ເພື່ອຊອກຫາຜົນກຳໄລ.

	ຊາວກະສິກອນ ກ	ຊາວກະສິກອນ ຂ	ຊາວກະສິກອນ ຄ
ຄ່າຊົນລະປະທານ	900,000 ກີບ	2,580,000 ກີບ	42,000 ກີບ
ຄ່າກະສິກຳ	700,000 ກີບ	730,000 ກີບ	540,000 ກີບ
ລາຍຮັບ	8,500,000 ກີບ	1,400,000 ກີບ	1,560,000 ກີບ
ກຳໄລ	6,900,000 ກີບ	-1,910,000 ກີບ	978,000 ກີບ

